12/01/2020

Ένα “Μέγα Φως” μέσα στο έρεβος της κοινωνίας

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Αναμφισβήτητα το αίτιο που διεγείρει το αισθητήριο της όρασης, ονομάζεται “φως”. Εξαιτίας αυτού καθίστανται ορατά όλα τα αντικείμενα. Βλέπουμε το μικρότερο μέχρι το μεγαλύτερο στοιχείο της φύσης. Αντικρίζουμε τον ζωογόνο ήλιο. Αντιλαμβανόμαστε τους γύρω μας. Ενατενίζουμε τις διάφορες ανθρώπινες κατασκευές. Εντυπωσιαζόμαστε από τις επιστημονικές και τεχνολογικές ανακαλύψεις. Προπάντων δε αναγνωρίζουμε το μεγαλείο του φωτός της ημέρας, εν αντιθέσει με το σκοτάδι της νύκτας, το οποίο μας τρομοκρατεί και μας φοβίζει.

Ιωάννου Αν. Γκιάφη

Θεολόγου-Πολιτικού Επιστήμονος (για την Κυριακή μετά τα Φώτα)

Για το φως όμως διαπιστώνουμε να μας ομιλεί και ο ιερός ευαγγελιστής Ματθαίος

στην σημερινή ευαγγελική περικοπή. Άραγε αναφέρεται στο αισθητό φως; Εγκωμιάζει και συνάμα προβάλλει την αξία του ηλιακού φωτός; Χαρακτηριστικά ερανίζεται από τον προφήτη Ησαΐα μια ρήση του για να δηλώσει την ευεργετική δράση του φωτός στις ανθρώπινες ζωές. "*Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιὰ θανάτου φῶς ἀνέτειλε αὐτοῖς.*"(Ματθ. δ', 16). *"Ο λαός που κάθονταν στο σκοτάδι, είδε φως μέγα και σε εκείνους που κάθονταν στην χώρα που σκίαζε ο θάνατος, ανέτειλε το φως*." Πράγματι, μόλις ολοκλήρωσε την επίγεια διακονία του ο Τίμιος Πρόδρομος, τότε ξεκίνησε το απολυτρωτικό του έργο ο Μεσσίας Χριστός. Ο δρόμος κατασκευάσθηκε από τον Άγιο Ιωάννη και σε αυτόν βάδισε ο Θεάνθρωπος Κύριος.

Ειδικότερα ο Ιησούς στηριζόμενος στο "προδρομικό κήρυγμα" ξεχύθηκε στα πλήθη των ανθρώπων, καλώντας τα σε μετάνοια. Εγκαταλείπει την Ναζαρέτ και μεταβαίνει στην Καπερναούμ, η οποία βρίσκονταν στα σύνορα των φυλών Ζαβουλών και Νεφθαλείμ. Δεν πρόκειται, όπως και ο ιερός ευαγγελιστής Ματθαίος τονίζει, για μια τυχαία επιλογή. Ο τόπος αυτός κατοικούνταν από εθνικούς και αλλόφυλους. Εξ ου και κατονομάζει το μέρος ως "Γαλιλαία των Εθνών" (Ματθ. δ', 15). Ο Χριστός καταφθάνει εκεί με σκοπό την απαλλαγή του λαού από οποιαδήποτε ειδωλολατρική πλάνη και ασέβεια. Έχει, λοιπόν ξεκάθαρα μια λυτρωτική αποστολή.

Σε αυτή την υπερεθνική χώρα ο Κύριος δεν είναι παρά το "Φως" που έρχεται να φωτίσει τις ψυχές των ανθρώπων και να διαλύσει κάθε δεσμό τους με την αμαρτία. Ο Χριστός είναι το "Μέγα Φως" που προείδε ο προφήτης Ησαίας πριν την επί γης εμφάνισή του. Είναι το φως που συντρίβει το σκοτάδι του θανάτου και χαρίζει πλέον στους πιστεύοντας σε Αυτόν το φως της αιωνιότητας. Όσο κι αν οι άνθρωποι όχι απλά βρίσκονταν, αλλά κάθονταν στο σκότος, Εκείνος ενανθρωπίζεται, βαπτίζεται και εκκινεί το δημόσιο κήρυγμά Του για την δική τους σωτηρία. Γράφει χαρακτηριστικά ο Ιερός Χρυσόστομος: "*Τόσο ήταν δέσμιοι στο έρεβος, που δεν ζήτησαν οι ίδιοι τον Θεό για να σωθούν. Ο Θεός φανερώθηκε από άνωθεν σε αυτούς. Δεν έτρεξαν στο φως, το φως ανέτειλε και έλαμψε σε αυτούς*." Ως φως λοιπόν εκδηλώνεται η παρουσία του Χριστού στον κόσμο.

Εάν ανατρέξουμε στην Αγία Γραφή, θα βρούμε ότι ο Θεός διαρκώς αποκαλύπτεται ως "Μέγα Φως". Μήπως ως "φλεγόμενη και μη καιόμενη βάτος" δεν εμφανίσθηκε στον προφήτη Μωυσή; Μήπως ως νεφέλη φωτεινή δεν προστάτευσε τους Ισραηλίτες, όταν από την Αίγυπτο πήγαν στη γη Χαναάν; Αλλά και στην Καινή Διαθήκη διαπιστώνεται συνεχώς η παρουσία του φωτός της Τρισηλίου Θεότητας. Από φως δεν πλημμύρισε το όρος Θαβώρ κατά την Μεταμόρφωση του Σωτήρος Χριστού; Από φως δεν λούζεται όλος ο τόπος της Αναστάσεως του Κυρίου μας;

Επομένως τα γεγονότα της Θείας Οικονομίας είναι συνυφασμένα με το πνευματικό και υπέρλαμπρο φως.

Γεγονός κατεξοχήν ακτινοβολίας του φωτός της Τρισυπόστατου Θεότητας είναι και τα Άγια Θεοφάνεια. Η Αγία μας Εκκλησία εορτάζει αυτό μια ολόκληρη εβδομάδα, θέλοντας να μας υπερτονίσει την σωστική αξία του για το ανθρώπινο γένος. *"Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις"*, ψέλνουμε όλες αυτές τις ημέρες. Φανερώνεται στον Ιορδάνη ποταμό ο Πατήρ, ο Υιός και το Άγιον Πνεύμα. Έχουμε την αποκάλυψη της Αγίας Τριάδος όχι μόνο στην δημιουργία, αλλά και στην αναδημιουργία του ανθρώπου. Με την Βάπτιση του Κυρίου ανακαινίζεται όλη η κτίση. Θάπτεται στο νερό ο παλαιός άνθρωπος της αμαρτίας και αναδύεται ο φωτισμένος και κατά χάριν θεούμενος άνθρωπος. Αλλά και μετά την βάπτισή Του, ο Κύριος κατοικεί στην "Γαλιλαία των Εθνών" προκείμενου να σκορπίσει το άκτιστο φως Του. Μένει εκεί για να διώξει την νύκτα της ειδωλολατρίας και να φέρει την ημέρα της θεογνωσίας. Άρα όλο Του το έργο επικεντρώνεται στη δύση της πλάνης και στην ανατολή του "Ήλιου της Δικαιοσύνης". Με μια φράση: " Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι".

Όμως αυτό το άκτιστο φως εντοπίζεται πολύ έντονα να φέγγει και μέσα από την ζωή των αγίων της Εκκλησίας μας. Όλοι, μάρτυρες και όσιοι, φωτίστηκαν και κατόπιν φώτισαν τους άλλους. Πρώτα αποδέχτηκαν μέσα τους το φως του Χριστού και έπειτα το μεταλαμπάδευσαν στους συνανθρώπους τους. Εάν μάλιστα προσέξουμε στις αγιογραφίες, θα παρατηρήσουμε ένα φωτοστέφανο γύρω από την κεφαλή τους. Είναι το βραβείο της αγιότητάς τους! Είναι το έπαθλο της κατάκτησης του αιωνίου φωτός! Μπροστά σε αυτές τις έμψυχες και ολοφώτεινες εικόνες του Θεού, εμείς τι έχουμε να παρουσιάσουμε; Μια ζωή φωτεινή ή μια ζωή σκοτεινή; Ομιλούμε σήμερα περί κρίσης και δη πνευματικής απαξίωσης των πάντων. Μήπως στην ουσία διερχόμαστε μια κρίση πνευματικού φωτός; Διότι οι πράξεις μας δείχνουν πως εγκαταλείψαμε τα έργα της ημέρας και προτιμήσαμε τα δημιουργήματα της νύχτας. Όταν οι περισσότεροι εμμένουν σε προλήψεις και δεισιδαιμονίες, ποιον λατρεύουν; Όταν παρασυρόμαστε από τα εφήμερα πρότυπα της οθόνης, ως δήθεν κατέχοντα εξουσία και δύναμη, πως εμείς παλεύουμε για μια αληθινή χριστιανική βιωτή; Όταν βλέπουμε και δεν αντιδρούμε να ψηφίζονται και να νομιμοποιούνται όλες οι ανηθικότητες της νύκτας, πως θα έρθει η πνευματική πρόοδος των ανθρώπων; Η υποχώρησή μας και η αδράνειά μας συνεπάγεται με το ότι δίνουμε προτεραιότητα στο έρεβος και όχι στο θείο φως. Ας συνειδητοποιήσουμε πως μόνο το "Μέγα Φως" θα μας σώσει και όχι το σκοτάδι της κοινωνίας. Γι' αυτό και ο μεγάλος Γερμανός ποιητής Γιόχαν Γκαίτε άργησε που το κατάλαβε και πριν ξεψυχήσει, ψέλλισε: "***Φως, περισσότερο φως***!" Είθε το φως του Χριστού να πλημμυρίζει τη ζωή μας.